

Transistors

MOSFET

© 2013 Quim Trullàs

Aquestes transparències es poden utilitzar amb fins educatius no comercials, sempre que s'indiqui l'autoria
These transparencies may be used for educational non-commercial purposes so long as the source is attributed

Transistors d'Efecte Camp (FET)

Tenen 3 terminals: **porta** (*Gate*), **font** (*Source*) i **drenador** (*Drain*)

Només circula el **corrent** I_D , de D a S en els de **canal n**, i en els de **canal p** de S a D

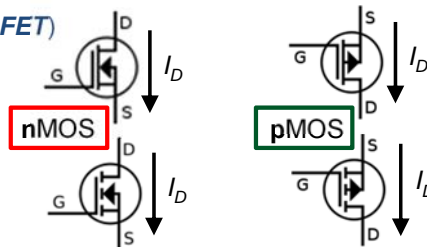
N'hi de diferents tipus:

- FET d'unió o **JFET** (*Junction FET*)

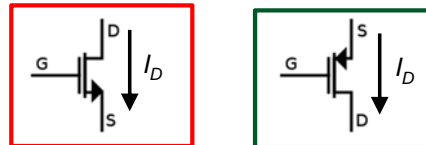

- MOSFET** (*Metal Oxide Semiconductor FET*)

- MOS d'empobriment
(buidament, *depletion*)

- MOS d'enriquiment
(acumulació, *enhancement*)

Transistors

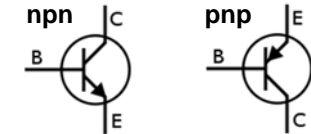
Components electrònics semiconductors, amb tres terminals, que s'utilitzen com a amplificador o com a commutador.

N'hi ha de molts tipus:

- Transistors Bipolars d'Unió o **BJT** (*Bipolar Junction Transistors*)

Unió: doble unió de semiconductors

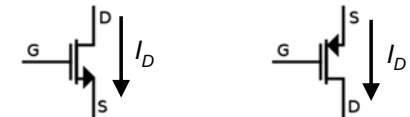
Bipolar: corrent degut a electrons i forats

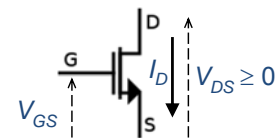
Inventat per Bardeen, Brattain i Shokley, l'any 1947 (premi Nòbel 1956)

- Transistors d'Efecte Camp o **FET** (*Field Effect Transistors*)

unipolars: el corrent només és d'electrons (FET de **canal n**) o forats (FET de **canal p**)

nMOS d'enriquiment

$$V_{GS} = V_G - V_S ; V_{DS} = V_D - V_S$$

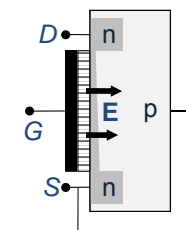
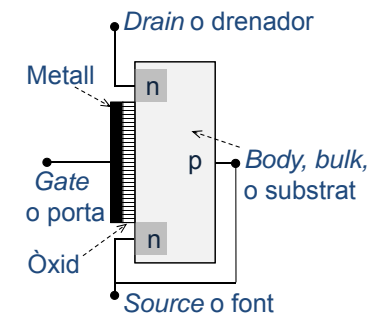
L'òxid és aïllant i no deixa passar corrent per G

El substrat connectat a S, amb $V_{DS} \geq 0$, garanteix que les unions p-n estan en inversa

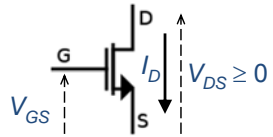
Si $V_{GS} < V_T \rightarrow I_D = 0$; $V_T \equiv$ Threshold Voltatge (tensió llindar)

Si $V_{GS} > V_T \rightarrow I_D > 0$ (si $V_{DS} > 0$)

Amb $V_{GS} > 0$ es crea un camp elèctric E de G a p que repel·leix forats de p i atrau e^- minoritaris de p i, quan $V_{GS} > V_T$, apareix un canal n (enriquit amb e^-) i, si $V_{DS} > 0$, passa corrent de D a S

nMOS d'enriquiment

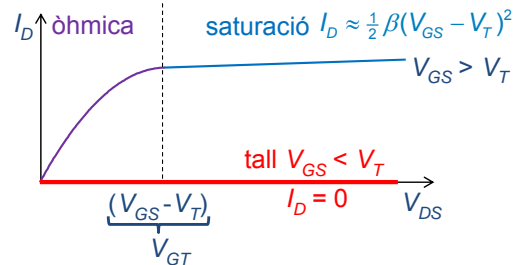
$$V_{GS} = V_G - V_S ; V_{DS} = V_D - V_S$$

Per a cada valor de V_{GS}
hi ha una corba característica $I_D(V_{DS})$

Característiques

$V_T \equiv$ Threshold Voltage (tensió llindar)

$\beta \equiv$ Constant característica

Si $V_{GS} < V_T$ tall $I_D = 0$

Si $V_{GS} \geq V_T$ i $V_{DS} \geq V_{GT}$ saturació $I_D = \frac{1}{2} \beta V_{GT}^2$

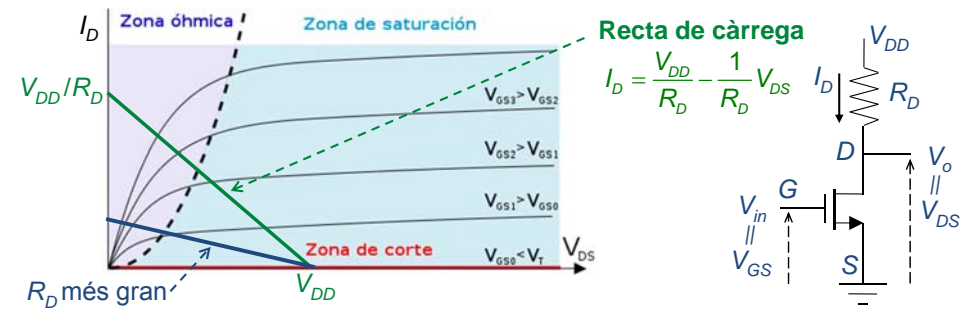
o $V_{DS} \leq V_{GT}$ ohmica $I_D = \beta (V_{GT} V_{DS} - \frac{1}{2} V_{DS}^2)$

Model d'un nMOS d'enriquiment

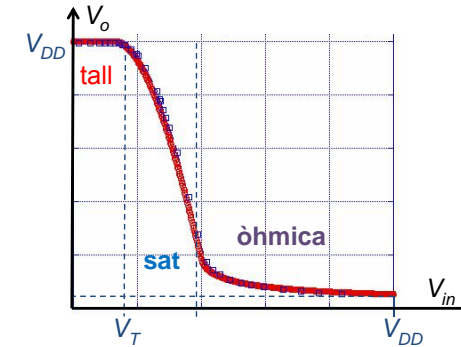
<http://www-g.eng.cam.ac.uk/mmg/teaching/linearcircuits/mosfet.html>

© 2013 Quim Trullàs

5

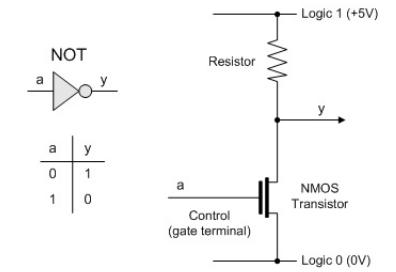
Corba de transferència $V_o(V_{in})$

Inversor (porta NOT):

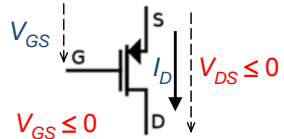
$V_{in} = 0$ (tall) $V_o = V_{DD}$

$V_{in} = V_{DD}$ tq ohmica i $V_o \approx 0$

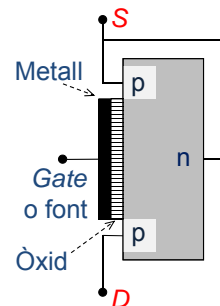

6

pMOS d'enriquiment

$$V_{GS} \leq 0$$

És com un nMOS d'enriquiment però intercanviant n i p.

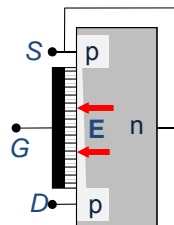
I funciona al revés: I_D va de S a D, V_{GS} i V_{DS} han de ser negatius, i $V_T < 0$

Amb $V_{GS} < 0$ es crea un camp elèctric E de n a G

que repel·leix e^- de n i atrau forats minoritaris de n

i, quan $V_{GS} < V_T$, apareix un canal p (enriquit amb forats)

i, si $V_{DS} < 0$, passa corrent de S a D

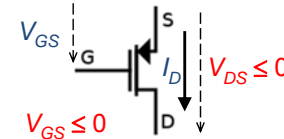
Si $V_{GS} > V_T$ (menys negatiu) $\rightarrow I_D = 0$

Si $V_{GS} < V_T$ (més negatiu) $\rightarrow I_D > 0$ (si $V_{DS} < 0$)

© 2013 Quim Trullàs

7

pMOS d'enriquiment

$$V_{GS} \leq 0$$

És com un nMOS d'enriquiment,

però funciona al revés:

I_D va de S a D

$V_T < 0$

V_{GS} i V_{DS} han de ser negatius

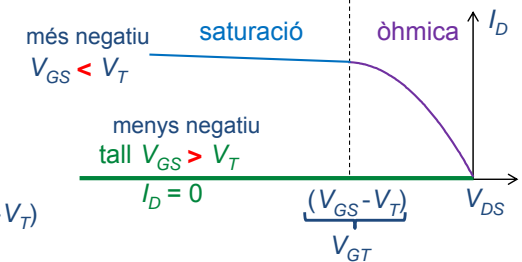
Per a cada valor de V_{GS} (o $V_{GT} = V_{GS} - V_T$)

hi ha una corba característica $I_D(V_{DS})$

Característiques

$V_T \equiv$ Threshold Voltage (és negativa)

$\beta \equiv$ Constant característica

Si $V_{GS} > V_T$ tall $I_D = 0$

Si $V_{GS} \leq V_T$ i $V_{DS} \leq V_{GT}$ saturació $I_D = \frac{1}{2} \beta V_{GT}^2$

o $V_{DS} \geq V_{GT}$ ohmica $I_D = \beta (V_{GT} V_{DS} - \frac{1}{2} V_{DS}^2)$

Model d'un pMOS d'enriquiment

© 2013 Quim Trullàs

8